

פרייער פאלקסבליאט

אונפארטייגער פארטיי - נעמערשאפטליכע מאג - צייטונג

Nr. 132/1427 Łódź, Czwartek 7 Czerwca 1928 r. זעקסטער יאהרגאנג

24-71. Adres redakcji i administracji: Łódź Piotrkowska 21, tel. 2471.

פרייער-לייטער-קאמפליקט אויף דער זיצונג פון פעלקער-ליגע-ראט.

פרייער-לייטער-קאמפליקט
אין זיין גרויסער פאליטישער רעדע.

רויט, 6 (ספ. טעל.) מוסאליני האט גע-
האלטען א גרויסע פאליטישע רעדע אין סטאט.
אומערדענדיג די איטאליעניש-פאליטישע בעציהונגען
האט מוסאליני געזאגט:
די גרויסע מלוכה וועלכע איז ערשט נאך
דער מלחמה ארויסגעטרעטען אויף דער ארבעט
וועקסט מיט יעדען טאג אין איהר פאליטישע
עקאנאמישע און מאטאלישע קראפט.
הם איטאליען האט נאך נישט מיט פוילען
קיינ פאליטישען אפמאך, האבען זיי אבער ביידע
געמיינזאמע שלום-אינטערעסען.

רומענישער און אונגארישער
געזאנדטער ביי פילסודסקיין.

ווארשא, 6 (טעלעפאניש). מארשאל פיל-
סודסקי האט היינט אויפגענומען דעם רומענישען
און אונגארישען געזאנדטער.

קיינ ארטאדאקסישע סעפאראטע
קהלות נישט גרינדען.

אבער זיך נישט אנטערווארפען דער מינדערהייט
ווארשא, 6 (טעלעפאניש) אויף דער בער-
טונג פון „מזעצ-גדולי-התורה“ וואס האט זיך
היינט פערענדיגט, איז בעשלאסען געווארען דער-
וויל קיין בעזונדערע ארטאדאקסישע קהלות נישט
צו גרינדען, נאר אויב אין דעם נייעם רעליגיעזען
אויפער-ראש וועלען די ארטאדאקסען נישט האבען
קיינ מערהייט, זאל זיך די מינדערהייט נישט
אונטערווארפען דער מערהייט.

עס איז אויך בעשלאסען געווארען, אז אויף
אונטערשיידונגען פון דער „חלוקה“ אין ארץ-
ישראל האבען אויך די עמיגרענטען פון דער
פירטער עליה, און נישט נאר פון די אלטע ארץ-
ישראל'דיגע איינוואוינער.

פערשטארקטע אקציע
פון אויפשטענדיגע
אין סאוויעטישען ווייסרוסלאנד.

בעלזא, 6 (רפס) „נאזאיע וועמיע“
טיילט מיט, אז אין סאוויעט-ווייסרוסלאנד קומט
די לעצטע צייט פאר א פערשטארקטע אקציע פון
אויפשטענדיגע, וועלכע ווערען געפיהרט דורך די
ארגאניזאציע „רוסישער אמת“.
די ראיווע ארגאניזאציע האט געבען פאריסאך
געוואלט בעפאלען אן אפטיילונג פון נ. פ. או. 8
קאמוניסטען ווענע רעזשאסען געווארען דורך די
אויפשטענדיגע.

פרייער-לייטער-קאמפליקט
רעפערענס פון גריכיש-אלבאנישען קאמפליקט.

בערלין, 6 (טעל.) דער פעלקער-ליגע-ראט
האט איבערגעגעבן דעם פאליטישען אויסער-
מיניסטער זאלעסקי דעם רעפערענס איבער דעם
גריכיש-אלבאנישען קאמפליקט. די אלבאנישע-הא-
פען זיך בעקלאגט פאר דעם פעלקער-ליגע-ראט,
זי די גריכישע אונטערדריקען די אלבאנישע מי-
נערהייט.

בערלין, 6 (טעל.) דער אויסער-מיניסטער
זאלעסקי האט פערלאנגט א ברייכע ווענען דעם
גריכיש-אלבאנישען קאמפליקט, ביי ער זאל קענען
גענוי אויספארשען די לאגע. מיט זאלעסקי האט
אויך פערלאנגט, אז מיט איהם זאלען מיטארבייטען
מיט שטעמבערלעך און דער יאפאנישער מיניסטער
זאלעדי.

בערלין, 6 (טעל.) דער גענעראל קארעס-
בידזשעמעי פון קאמאניאציע-און ארבייטס-מיניסטעריום.

וועלכע זענען געגען דעם העכערען פון באהא-טא-
ריף, נאכדעם האט נאך גערעדט דער דעפוטאט פון
„אינסעל“ טאלאנסקי.
אויף דער נאכמיטאג ויצאנג האט דעם פאר-
זער רעפערענס דעם בידזשעמעי פון ארבייטס מיני-
סטעריום, א שארפע רעדע האט געהאלטען דעפ-
טאט זולאנסקי (פ. פ. ס.), וועלכער האט פער-
לאנגט, אז דאס מיניסטעריום זאל רעגולירען די
פרייען פון לעבענסמיטלען און נישט דערלאזען
צו פערשווינדען ווערען פון די סאציאלע ער-
בערונגען.

נאכ'ז פאלעז פון פעקין.

עוועקציעס פאר רויב-אנפאלען - טשאנג-סא-לין איז נישט געשטארבען.

וואשינגטאן, 6 (ספ. טעל.) דער אויסער-
מיניסטער פון דער נאציאנאליסטישער רעגירונג אין
נאנקין האט פערעפנטליכט א בריף צום אמערי-
קאנישען געזאנדטען אין פעקין, אין וועלכען דער
מיניסטער פערט, אז די אמעריקאנער זאלען ארויס-
ציהען ווער מיליטער פון טיענטיסין, דערביי פער-
זיכערט דער מיניסטער, אז די אמעריקאנישע בירגער
וועט דארט נארגיטש געשעהען.
פעקין, 6 (ספ. טעל.) דאס צפון-מיליטער
וועלכעס ציהט זיך צוריק אין מאנרושורען פער-
ניכטעס אויפן וועג אלע פאליטישע, אז די קא-
מוניקאציע פעקין-מוקדען איז איבערגעריסען גע-
ווארען.

בערלין, 6 (טעל.) אויף דער היינטיגער זיי-
צונג פון פעלקער-ליגע-ראט איז בעשלאסען געווא-
רען דער פאליטיש-ליטווישער קאמפליקט. וואלדעמא-
רעס האט פארגעשלאגען א רעזאליציע, אין וועל-
כער עס ווערט געזאגט, אז די פעלקער-ליגע-האלט,
אז דער בעשלוס פון דער ליגע פון צעצעמבער
1927 ליגט אין אינטערעס פון שלום אויף מורח-
איראק און מ'דארף דעם האויפטן בעשלוס פדור-
צופיהרען אין דער נאענטסטער צייט אויפ'ן פער-
לאנג פון וואלדעמארעס'ן איז ווענען דער דאזיגער
רעזאליציע סארגעקומען א נאענטליכע אבשטימונג.
וואלדעמארעס רעזאליציע איז אבערוארפען געווא-
רען מיט 14 שטימען געגען איינע.

אויף דער נאכמיטאג-וועג איז איינשטימע
אנגענומען געווארען דער פארשלאג פון טבילישי-
אויסער-מיניסטער שטעמבערלעך, אז אויף דער
נאענטסטער זיצונג זאל זיך געפינען א פונקט ווע-
גען די ליטוויש-פאליטישע בעציהונגען. דער בע-
ריכטיגאבער זאל צושטעלען א בעריכט ווענען
דעם איינטיגען צושטאנד פון די בעציהונגען.

קאמפערענץ פון דער הליינער
קאאליציע

וועט פארקומען דעם 20. יוני.
בוקארעשט, 6 (טעל.) דער טערמין פון
דער קאמפערענץ פון דער קליינער קאאליציע איז
בעשטימט געווארען אויפ'ן 20. יוני קיין בוקא-
רעשט אדער פינארא. אויף דער טאג-אדרונג גע-
פינען זיך פון ווירטשאפטליכער צוזאמענארבייט
פון די מלוכות פון דער קליינער קאאליציע.

דילאמאטישער קארפוס

אויף דער פארשטעלונג פון לייזונגס „גולם“.

ווארשא, 6 (טעלעפאניש). אויף דער היי-
טיגער פארשטעלונג פון לייזונגס „גולם“ אין ציריך
אויף פאליש איז געווען אנוועזענד דער גענעראל
דילאמאטישער קארפוס אין ווארשא. צווישען צוג-
דערע איז אויך אנוועזענד געווען דער פראנצויז-
שער אמבאסאדאר לאראש. דער רוסישער באגמא-
לאו א. א.

עס זענען אויך אנוועזענד געווען אלע אויס-
לענדישע קארעספאנדענטען אין ווארשא.

מאקסיס גארקי אין קרים.

מאסקווע, 6 (א. ה.) די סאוויעטישע רע-
גירונג האט אומגעגעבען מאקסיס גארקי דעם
פאלאץ אין קרים, וועלכער האט געהערט צו סא-
עז האראנעזער-ראשקא.

היינטיגע ביהמ"ד מעמק לב את רבני השתתפותנו בצורה הגדול
של חברת הועד שלנו הגב' **בינה גוטרמן** לרגלי האסון הגדול
שקרה אותה בהלקה ממנה בלא אתו בעלה, הציוני המסור ורב הפעלים,
יצחק גוטרמן ז"ל
בעבור ה למען תחית עמנו וארצנו נחום!
ועד הסתדרות הנשים „ו.ז.א.“

די בעוואוסטע **„בית ישראל“** לאדז
וועלכע עס האט געגרינדעט כ"ק אדמו"ר בעל תפארת ישמח ישראל מאלכסנדר
שמואל זצלה"ה אויפ'ן נאמען פון כ"ק אדמו"ר בעל
טרעט-צו אין **בוינע אנאייגען הויז פאר ישיבה ה' יאקובא 12**
קורצען צו
וועלכען עס האט געשאנקען צו דעם צוועק הגביר הנדבן ר' ישראל פריימאן ז"ל
די פייטונג בייים לייגען דעם גרויס-שמיין, וועלכע וועט פארקויפן
איה איז די נאענטסטע טאג וועט בעזונדער מיטגעטיילט ווערען.
די פערזאנלעכע

טשעמבער לעב'ס ערקלערונג וועגן ליטע

ער פערזאנליכע שטארק די האלטונג פון דער ליטווישער רעגירונג.

וואו קען זיין „איטאליא“ ? א זעלטען פערזענליכע וויי יודישע איבערוואנדערט אריינגעשלאסען פון ביר-בידזשאן פאר כוליתאנסטווע.

מאסקווע, 6 (י.ט.ס.) ווי עס ווערט מיטגעטיילט, זענען דריי יודישע איבערוואנדערער, וואס זענען געפאָהרען מיט די ערשטע יודישע טראנספארטן קיין ביר-בידזשאן, אויסגעשלאסען געווארען פון דער טראנספארטן, צוליב זייערע כוליתאנסטע מעשים. די אויסגעשלאסענע זענען: מאַסס מאַרעל-בערג פון וויסעבסק, סירקין און אברהם ראָדסקי, אלע זענען אַראָפּ פון דער באַהן, דען דער עשעלאָן פון זיי איבערוואַנדערער האָט זיך אָפּגע-שטעלט אין ווערנע-דאָווינסק און האָבען זיך אוועק געלאָזט אין שטאָט אַרין צו דער יודישער קהלה נאָך שטופּע, שפּעטער האָט מען זיי אַרעסטירט בעת זיי זענען געוועזען אין א פערזענליכער שטענע און געשפּורט צוזאַמען מיט אַ פּאָנער רויכער, אַ ראַנק די בעמיהונגען, פון „געווער“ און געלונגען זיי צו בעפרייען, אָבער די איבערוואַנדערער האָבען בע-שלאָסען זיי אויסצושליסען פון קאַלעקטיר פאַר ווערע שווינדלערישע אַזאָנאָרעס.

קעלטען און שנייען אין איראפא

קאָנא, 6 (ספ. טעל.) אין גאַנצן שפּיר, מורחא-איראפא זענען אויסגעפאלען גרויסע שנייען, פערניכטענדיג די גערטנער און פערלער, צוליב דעם שנייע-שטורם זענען עסליכע טעלעראפישע פער-פונדונגען איבערגעווען געווארען, פון לאסטע מעל-דעם מען, און שטארקע אייזוועגן זענען צוריקגע-גאנגען איבער'ן לאַנד, עס הערשט די עפּרעמיע פון גריפּא און שפּאַנקע.

7 קינדער אימגעקומען בעת אַניאויטא-קאטאסטראפּע.

ניי-יאָרק, 6 (ספ. טעל.) אַ פּאַסאַזשיר-זאָג און אַרױסגעפֿאָהרען אױ פּאַנאַמיאַ, אױ פּוועלכען עס האָבען געמאַכט אַניאויספּלונ אַ גרופּע קינדער דער שפּאַפּער און 7 קינדער זענען אומגעקומען.

אין רעכטען פראנצויזישען פארלאמענט

אין געוועהלט געווארען אַ כאַציא-ליסטישער פּאַרזיצערער.

פאַריז, 6 (ספ. טעל.) דער פּאַרזיצווישער פאַרלאמענט האָט אויסגעוועהלט אַלס פאַרזיצערער דעם סאַציאַליסטישען רעפּוטאַט פעררזאָנאַט בוסאַן, בוסאַן האָט בעקומען די שטימען פון זאַלע לונקע מיטן צענטרום.

געשטארבען דער געוויינטלעכער פריינדעלעך און איבערגעלאזען א פערמעטען פון 200 מיליאן דאללאר.

לאָנאָן, 6 (ספ. טעל.) געסטען איז גע-שטאַרבן דער געוועזענער קינעזישער פרעזידענט ליי-יאָנג, איבערגעלאזענדיג אַ ירושה פון 200 מיליאן דאללאר.

וואַרשא, 6. (טעלעפאָניש) אױף רוסישע האָט אַ פּרױ געבוירען אַ טױט פערזענליכע. דאָס פערזענליכע האָט נישט געהאַט קיין צוועק פון קאַפּ, און געבוירען געוואָרען מיט אַ לאַנגער פאַר-און געהאַט אױ פיערער האַנד צו 10 פינגער, די איבריגע טיילען פון קערפּער זענען געווען נאָרם. דער אַנאַטאמיש-פאַסאַלאָגישער מוזעאום פֿאַר אַניווערסיטעט האָט דאָס פערזענליכע געוואָלט אַפּקויפּען, די עלטערע האָבען זיך אָבער דערפאַר געהייסען בעזאָהלען אַ גרויסע סומע געלט.

בעראטונג פון די מינדערהייטס-טוער

פאָדערט אכטונג צו דער מוטער-שפראך פון די מינדערהייטען.

מאָסקווע, 6 (י.ט.ס.) אױף דער בעראַטונג פון די בעפּאָלמעכטיגטע פאַר אַרבייט צווישען די נאַציאָנאַלע מינדערהייטען, וואָס קומט איצט פאַר אין מאָסקווע האָט געהאַלטען אַ לענגערען רעפּע-ראַט ב, דימענטשטיין פון דער יודישער קאָמוניס-טישער סעקציע.

ה' דימענטשטיין האָט אין זײַן רעפּעראַט אָנגע-וויזען, אַז די אַרבייט צווישען די נאַציאָנאַלע

ד"ר ווייצמאן וועגן די פארשטעהענדע בעראטונגען

פון דער האמיסיע פון דער "יודישער אגענדי".

ניי-יאָרק, 6 (י.ט.ס.) פאַר זײַן אַפּפּאָהר פון אַסעריקא, האָט דער פרעזידענט פון דער אַלגעמיינ-ליכער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע דר. ווייצמאן, גע-האַלטען אױף אַ ציוניסטישער פערזאָנליכע אַרבעט, און וועלכער ער האָט אַרומגעזעט די פאַרשטעהענ-רע בעראַטונגען פון דער קאָמוניסיע פון דער „יודישער אַגענדי“, האָט הויבען זיך אָן דעם 7-טען יוני אין לאָנאָן.

— אין לאָנאָן וועלען זיך מיר מאַזען בעמיהען האָט ערקלערט דר. ווייצמאן — אױסצואַרבייטען אַ רורכפיהרער פאַר אַראָפּאָוירט פון אַניאויספּלונ-אָר-בייט אין אַרץ-ישראל, די אַלע, וואָס זענען ערנסט פערמינערטערט, און די אַרץ-ישראל-אַרבייט אַל אַל וואָס שטייען אױף הויכע ענשאַפּטליכ-אױסגעפאַרשטע יסודות, האָבען איצט אַנאַפּענעט שטענע צו דער מיט-אָרבייט וואָס ער פערזינליכע פון דער „יודישער אַגענדי“, די לאַנע און די אַרבייטס-מעגליכקייטען אין אַרץ-ישראל זענען אונטערוואַכט געוואָרען וואָס אױסצואַרבייטען עקספּערטען די רעוועלטאַטען פון דער אױספאַרשונג וועלע אַרומגעזעט ווערען בעת די בעראַטונגען אין לאָנאָן. די ציוניסטען האָבען גע-שטימט אַז אַנפּאָרערט אַזאָ אױסגעשטעלע אױס-פאַרשונג, כדי געווען אױף פאַר זיך אַנאַפּענעטע רעפּאָר, וואָס עס איז אױסגעשטען געוואָרען אין אַרץ-ישראל אין משך פון די לעצטע 6-7 יאָהר.

מאָסקווע, 6 (ספ. טעל.) לױט דער מינונג פון פאַכלייט איז די איינציגע מעגליכקייט וואָס ס'האָט געקענט פערפאַלען ווערען די איסאליענישע עקספּערדיע מיטן גענעראל נאָפּילע נאָר די, אַז „איטאליא“ האָט זיך געמאָט אַראָפּלאָזען אױף דער „פּאַנאַ-יאָווער-ער“, אין צוזאַמענהאַנג דערמיט פאַהרס ווער אַרױס אַניאויספּלונער, וועלכער וועט מיספיהרען אַ היראָפּלאָן, כדי אַזוי אַרױס ערפאַלג-ריכער צו מאַכען דאָס וועט פון „איטאליא“.

בעראטונג פון די מינדערהייטס-טוער

פאָדערט אכטונג צו דער מוטער-שפראך פון די מינדערהייטען.

מאָסקווע, 6 (י.ט.ס.) אױף דער בעראַטונג פון די בעפּאָלמעכטיגטע פאַר אַרבייט צווישען די נאַציאָנאַלע מינדערהייטען, וואָס קומט איצט פאַר אין מאָסקווע האָט געהאַלטען אַ לענגערען רעפּע-ראַט ב, דימענטשטיין פון דער יודישער קאָמוניס-טישער סעקציע.

ה' דימענטשטיין האָט אין זײַן רעפּעראַט אָנגע-וויזען, אַז די אַרבייט צווישען די נאַציאָנאַלע

ד"ר ווייצמאן וועגן די פארשטעהענדע בעראטונגען

פון דער האמיסיע פון דער "יודישער אגענדי".

ניי-יאָרק, 6 (י.ט.ס.) פאַר זײַן אַפּפּאָהר פון אַסעריקא, האָט דער פרעזידענט פון דער אַלגעמיינ-ליכער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע דר. ווייצמאן, גע-האַלטען אױף אַ ציוניסטישער פערזאָנליכע אַרבעט, און וועלכער ער האָט אַרומגעזעט די פאַרשטעהענ-רע בעראַטונגען פון דער קאָמוניסיע פון דער „יודישער אַגענדי“, האָט הויבען זיך אָן דעם 7-טען יוני אין לאָנאָן.

— אין לאָנאָן וועלען זיך מיר מאַזען בעמיהען האָט ערקלערט דר. ווייצמאן — אױסצואַרבייטען אַ רורכפיהרער פאַר אַראָפּאָוירט פון אַניאויספּלונ-אָר-בייט אין אַרץ-ישראל, די אַלע, וואָס זענען ערנסט פערמינערטערט, און די אַרץ-ישראל-אַרבייט אַל אַל וואָס שטייען אױף הויכע ענשאַפּטליכ-אױסגעפאַרשטע יסודות, האָבען איצט אַנאַפּענעט שטענע צו דער מיט-אָרבייט וואָס ער פערזינליכע פון דער „יודישער אַגענדי“, די לאַנע און די אַרבייטס-מעגליכקייטען אין אַרץ-ישראל זענען אונטערוואַכט געוואָרען וואָס אױסצואַרבייטען עקספּערטען די רעוועלטאַטען פון דער אױספאַרשונג וועלע אַרומגעזעט ווערען בעת די בעראַטונגען אין לאָנאָן. די ציוניסטען האָבען גע-שטימט אַז אַנפּאָרערט אַזאָ אױסגעשטעלע אױס-פאַרשונג, כדי געווען אױף פאַר זיך אַנאַפּענעטע רעפּאָר, וואָס עס איז אױסגעשטען געוואָרען אין אַרץ-ישראל אין משך פון די לעצטע 6-7 יאָהר.

זענען, 6 (י.ט.ס.) טשעמבערלענס ערקלערונג פאַר די ענגלישע וואַנדערליסטען האָט אַרױסגע-וואָרען אַ געוואַלטענע סענסאַציע. טשעמבערלענס האָט שטאַרק אָנגעגריפּען וואַנדערמאַרשן און האָט אָנגע-רופּען די שטעלונג פון דער ליטווישער רעגירונג אַלס אַ פּאַרױספאַרשטע, מיט וועלכער מ'דאַרף וואָס שפּעלער אַ סוף מאַכען.

וואָס וואָלט מען געזאָגט אין פּאַנאָקרייך, האָט ווייטער ערקלערט טשעמבערלענס, ווען די דייטשע רעגירונג וואָלט ערקלערט שטראַסבורג אַלס די הויפט-שטאָט פון דייטשלאַנד, אַזוי ווי ליטע האָט ערקלערט ווילנא אַלס איהר הויפטשטאָט. ס'וואָלט געווען אַ משוגע צו אָנערקענען ווילנא פאַר די טע. מ'קען נישט דערלאָזען דערצו, אַז אַזאָ קליין דאָנאָ וואָ די גאַנצע צייט האַלטען אין שרעק אייראָפּא.

שרעקליכע טאט פון א משוגע'נעם דערטרונקען א ברודער, א שוועסטער און זיך אליין.

בריסק, 6 (ספ. טעל.) אַ געוויסער אינגאָציי פּזוסקווא האָט אין אַנאַפּאָל פון משוגע אַרױס-געוואָרען אין ברוגעס ווין 7-ייריגע שוועסטער און 5-ייריגען ברודער, דערנאָך איז ער אַליין אַריינגעשפּראנגען אין ברוגעס, נישט קוקענדיג אױף דער שטעלער רעסונגס-אַקציע האָט זיך קיינעם פון די דריי קרבנות נישט איינגעגעבען אַצוראטעווען.

פראפ, מאקס ליבערמאן ווידער פרעזידענט פון דער פריישישער קונסט-אקאדעמיע.

בערלין, 6 (י.ט.ס.) טעלעגראפיש) דער בעריהמטער דייטשער קונסט-מאַלער פראפ. מאַקס ליבערמאַן (א יור) איז צום פינפטען מאל אױס-געקליבען געוואָרען אַלס פרעזידענט פון דער פריישישער קונסט-אַקאדעמיע. הונד די סטאַטוטען פון דער אַקאַדעמיע ערלױבען נישט צו פּרעזנ-טירן דעם אַמט אַ יאָהר נאָך אַ יאָהר, ווערט אַלע מאל געמאַכט אַניאויסנאָהם בונגע ליבערמאַנ'ען אױס אַנערקענונג פאַר זײַנע גרויסע פּערזינלעכען ליבן דער קונסט אין דייטשלאַנד.

150 בנינים און 2 קינדער זענען פערברענט געווארען בעת א גרויסער שרפה אין קאנינער קריין.

קאנין, 6 (טעלעפאָניש) אין דאָרף מאָרדאָו, קאנינער פּאַוויאַט, איז געווענעכטען ביינאַכט אױס-געבראַכען אַ גרויסע שרפה, בעת וועלכער עס זע-נען פערברענט געוואָרען 150 בנינים און אַ ברוי-סט צאָהל אינווענטאַר. די שאָדענס בעטרעפּען קרוב אַ מיליאָן זאַטסיס. אין די פּלאַמען זענען פערברענט געוואָרען 2 קינדער.

די שרפה איז געקומען פון אַן אונטערציינדיג, וועלכע ס'האָט אױסגעפיהרט דער גייסטיג-קראַנקער וואַיטשען קינאוואַק. דער משוגע'נער האָט זיך שפּעטער דערטרונקען אין טייך.

Dr. med.
E-Szereszewska
Wiśniowa góra, Willa Krenicera.
קינדער-קראַנקהייטען.
נעמט אָן פון 10-11 פרייה און פון 4-5/2 נאַכמיטאָג.

אשרי אדם שומע לי!

לשקד על דלותו! יום-יום כי הולך בתום ילך בטח
אין אַז דו דערפסט ערלעדיגען סאַנדאָווע זאַכען, זאַלסטו גלייך קומען צו לויפּען אין ביראָ

17 פעטריקאווער 17

דורכאַנג זאַכאָדניאַ 52. יאָר ס'ווערט ערלעדיגט
אין געוויסענע אַמט געשריבען לויט'ן אַסטאָר אַלערליי
בישעס קלאַוועלעס, זאַבעזפּיעטשעניעס
אױף אַלע שטעט אַ פּוילישן, אפּעלאַציעס צי-
וויילנע און קאַרנע אפּאָזיציעס, אדווא-
לאַניעס, רעקאָרדען וועגען דירה אין אַסאַנד-
ראַזיעמשי, וועגען פּעסער אין קאָמיסאָריאַט-דזשאָדי
אין אַלע פּאָליציי-בזירקען, אקטען אינמיטער-
צווישען זאַקמען דאָראַוויזענס, קאַרנע
ספּאַרצוועס, ווי אױך איבערזעצונגען אין אַלע
שפּראַכען. ספּעציאַליסט פון שוואַרץ-אַקטען
מיט אַכטונג אַ מאַנעלאַ
רעכט-קאָנסולענט

אלגעמיינע פערזאנליכע

פון די מיטגלידער פון קאָאָפּעראַטיווער-באַנק פון סוחרים און פאַבריקאַנטען פיעטריקאווער 41
האָאפּעראַטיוו מיט בעשרענקטער האַפּטונג.

מיר רופּען די באַנק-מיטגלידער צאָהלרייך צו ערשיינען אָהן אונטערשיד, אַז זיי האָבען דערהאַלטען איינלאָדונגען אָדער נישט.
בעמערקונג: די פּערזאָנלעכע און גילטיג ביי יעדער צאָהל אַנוועזענדע באַנק-בעמייטליכע.

מיט אכטונג צענטראלער סוחרים-און פאַבריקאַנטען-פערבאנד

אױף דער לאָדזער וואַעוואָדזשע.

מעבער

איד מו"ף און
ערקויף
יוואנס, פלעצע, ניי-מאַשינען, גאַרדעראַבען, סאַפּ-
וואַרען א.א.וו. אין צאָהל די העכסטע פרייזען
א. ווייצמאן נאָנטאָוויטשאַ 19
(דויעלינג)
דין מעבעל-געוועלד, (פרייז-און-וואַרען סעקעוויטש 29)
ביי מיר איז שטענדיג דאָ פערשידענע גענוצטע
מעבעל אין גוטען צושטאַנד צו פערקויפּען. 815

נ"ע חרה

המקום יתום אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים.
די פערזאָנלעכע פון לאַסטוועגען-פעראייין
זאָה-וואַ 5.

געגען נייעם אַנטיסעמיטיזם אין סאָויעט-רוסלאַנד אַנאַרטיקעל אין לענינגראַדער „קראַסנאַיאַ גאָזעטאַ“

די פאליטיק פון רעכטלאזיגהייט.

לעוויט פערענדאגט ווין אַרטיקלע מיט אַ ריז, אַז
יעדער אַרבייטער זאָל בעקעמפּטן דעם אַנטיסעמיטיזם.
סײַם פּונקט ווי ער בעקעמפּט דעם „קאָלגאָניזם“.

מאָסקווע (י.ט.א.) דאָס וועגן פערענדאגט
ליכט געוואָרען פיר אַנקלאַנגעס געגען דעם מיט-
גליד פון פרעזידיום פון בראַזאַלעווער אַויספּיטאָר-
קאָמיטעט אַנדריי שאַרגאָרדסקי. אין די אַנקלאַ-
געס ווערט שאַרגאָרדסקי בעשולדיגט אין אַ כּוּל־
גאַנשישע אַנטיסעמיטיזם. ער ערלויבט ווין אַז
יודישע בירגער פון בראַזאַלעו, אַנרופּענדיג ווי
„וויזשניקאָוואַ מאָרדאַ“ און מאַכט אַנטיסעמיטישע
בעמערקונגען אפילו אויפֿן אַרטיקל פון יודישע
קאָמאַנאַלעס.

צווישען דער יודישער בעקעמפּטע פון
בראַזאַלעו געהערן אַרומ קלאַנגען, אַז שאַרגאָרד-
סקי איז אַנאַליינפאַכער באַנדיט און האָט וויער
צייט אפילו גע'הרג'עט יודען. די טעג וועט דורכ-
געפיהרט ווערען אַ שטרענגע אַויספאַרשונג וועגען
שאַרגאָרדסקי'ס פערזאָנלעכע און וועגען ווין
אינזיגער טעטיגקייט.

דער אַרטיקלע שטעלט זיך דאָן אַפּ אויף דער
בעשולדיגונג, וועלכע די אַנטיסעמיטיזם פערשפּר-
ט, אַז „צווישען די אַרבייטער זענען פערהאַן
ווינציג יודען, און אַז די יודען האָבען ליב צו
לעבען אַ גרינג לעבען“. יודישע הענדלער, סיי
גרויסע און סיי קליינע בילדען איצט בלויז 15
פּראָצענט פון דער צאָהל הענדלער אין סאָויעט-
רוסלאַנד. „עס איז אמת — שרייבט יאַרסלאָוואַ-
זאָ דערווייט — זענען נאָך פערהאַן ווינציג יודישע
אַרבייטער, אָבער דאָס איז דערפאַר, ווייל די יו-
דען האָט מען קיינמאל נישט אַריינגעלאָזט אין די
פאַבריקען, דערפאַר האָבען זיי טאַקע געמוזט זיך
נעהמען צום האַנדלעל און צו קליינע מלאכות, איצט
אָבער אַרבייטען שוין אויף די רוסישע פאַבריקען
איבער 150,000 יודישע אַרבייטער און קאַרגע
200,000 יודישע בעאַמטער, אָנגעשטעלטע און
אינזיגערע, פערהאַן געוויסע פראָפּעסיאָנעלע
פּערזאָנען, איבערהויפּט אויף אוקראַינע, וואו די
יודען בילדען אַ מערהייט פון די מיטגלידער.
אָבער פערזאָנען זענען די שניידער-פּעדאַגאָגן,
די גאַרבער, די האַלץ-אַרבייטער, וואו אַ דריטעל
מיטגלידער זענען יודען. אויב מען זאָל נעהמען
אין אַכט, אַז זיי זענען פאַמיליע-מענשען, דאָן קומט
אויס, אַז אַ מיליאָן יודען לעבען פון לוינ-אַרבייט.
יאַרסלאָוואַסקי דערמאָנט אויך וועגען די
200,000 יודישע קאַלאָניסטען, וואָס בעאַרבייטען
איצט די פּעלדער גלייך מיט די רוסישע און אַ-
קאַנישע פּויערעס, און וואָס צוזאַמען מיט זייערע
פאַמיליעס צעלען זיי איבער אַ האַלבן מיליאָן
מענשען, וואָס לעבען פון דער אַרבייט. יאַרס-
לאַנס.

לענינגראַד (י.ט.א.) דער בעקאָנסער
סאָויעטישער זשורנאַליסט י. יאַרסלאָוואַסקי האָט
אין דער לענינגראַדער צייטונג „קראַסנאַיאַ גאָזעטאַ“
פערעפּענטליכט אַנאַרטיקעל וועגען די סבות פון
נייעם אַנטיסעמיטיזם אין סאָויעט-רוסלאַנד. אין
אַרטיקלע ווערט צו אַנדערן געזאָגט:
„אימיצער בעמיהס זיך איצט טאַג-טעגליך
אויסצוועקען אין אונז די אַלטע שנאה צו יודען-
אימיצער רויסט שטילערהייט אַיין אַ סך דעם רוס,
דעם אוקראַינער און דעם ווייסרוס, אַז די יודען
זענען שולדיג אין דעם, וואָס אין לאַנד הערשט
איצט אַנאַרטיסעמיטיזם און אין דעם, וואָס
וואוינאָנען זענען איצט נישטאָ. די דאָזיגע פי-
סטערע עלעמענטען דערצעהלען קיינמאל נישט, אַז
צווישען די אַרבייטסלאָזע זענען פערהאַן הונדער-
טער און טויזנטער יודען, וואָס לירען הונדער-
ט זיי ווייזען בלויז אַן אויף די יודישע „נעפּלייט“,
וואָס לעבען פונקט ווי די רוסישע און אוקראַינישע
„נעפּלייט“ אין לוקסוס.“

די אַרבייטער — זאָגט ווין ווייטער אין אַר-
טיקל — דאַרפֿען ווין פאַרוויכטיג, ווען מען קומט
צו זיי מיט אַזעלכע „טויזנט“, יעדער אַרבייטער
און פויער דאַרף קורם פל פערשטעהען, אַז דער
אַנטיסעמיטיזם וועט איהם אַליין ברענגען שווערע
אַנטיסעמיטיזם העצט אַיין פאַלק געגען צווייטען און
שוואַכט דערמיט אַפּ אונזער אַלגעמיינע קאַכט.
אַנטיסעמיטיזם האָט דעם ציל אַריינצוברענגען אַ
שפּאַלטונג אין די אַרבייטער-רייזען. אַט פאַרוואָס
די אַרבייטער דאַרפֿען דעם אַנטיסעמיטיזם בע-
קעמפֿען.“

אין ביאליסטאק און פערענדאגט געוואָרען דער
פראָצעס, וואָס האָט עטליכע וואָכען נאָכאַנאָנד גע-
האַלטען די דאָרטיגע בעפֿעלקערונג אין אַ פּיינלי-
כער שפּאַלטונג, און דער רעזולטאַט — קאַכט 400
אַהר המיטה פאַר עטליכע צעהנדליג יונגע לעבענס.
מ'זאָגט, אַז דער פּסק-דין איז געווען מיט
מידת הרחמים, אַז אפילו דער פראָקוראָר האָט נישט
אויסגענוצט אַלע מיטלען, וואָס טעמירע האָט אים
בערעכענען אין זיין רשות, אפשר.

פאַר אונז יודען, איז אָבער זעהר פיינליך,
וואָס צווישען די אָנגעקלאַגטע און פער'מאָשט'ע
איז פערהאַן העכער אַ העלפט יודען.

פון וואָגען איז ער געקומען אַט דער צווייטער-
רענדער נייט, מיט אַזאָ שטאַרקען מוח צו אונזער
ינגער, און גראַד צו דער קליינשטעטלעדיגער יו-
פּענד, וואו ס'איז אפילו כמעט נישטאָ קיין אַרביי-
טערשאַפֿט און קיין פראָלעטאַריעס קאַכט!
און מאָרגע, אין סאָויעט-רוסלאַנד, וואו
קאַמיוניזם איז פרווילעדיג, ביז קאַריערע, שטייגען
די יודישע קאַמיוניסטען נישט אַריבער דעם פּלאַ-
צענט פון דער אַלגעמיינער יודישער פערזענלעכע
אין דער בעפֿעלקערונג, און גראַד דאָ, וואו קאַמיו-
ניזם איז פערבונדען מיט סכנת-נפשות, וואו פאַר
טראַגען פראָקלאַמאַציעס קען מען בערױבט ווערען
אויף אַ פאַר יאָהר פון דער פערזענלעכער פרייהייט,
קען מען צוברעכען אויף אייביג די קאַריערע פון
לעבען, — גראַד דאָ איז די יודישע בעטייליגונג אַזאָ
שטאַרקע!

מיר ווילען דאָ נישט בעריהרען די אַלגעמיינ-
פאליטישע סיבות, וואָס ווירקען בכלל אויף דער
פערשפּרעכונג פונם עקסטרעמען סאָציאַליזם אין
לאַנד. וואָס שייך אָבער יודען, איז די סיבה אַ
קלאַרע: די יודישע פער'מאָשט'ע לאַנגע
געוויס איז דער חורבן פונם יודישען קיבוץ
אַ היסטאָרישע ערשיינונג, אַ רעזולטאַט פון פערש-
דענאַרטיגע סיבות, וועלכע קענען, ביים בעסטען
ווילען, נישט אַזוי גרינג בעזייטיגט ווערען. קיינער
שטעלט זיך נישט פאַר, אַז פון היינט אויף מאַר-
שען זאָלען, דורך אַ מיטל-שפּור, צעהנדליגער טוי-
זנטער יודען פערזאָנלעכע ווערען אין מלוכה-בע-
אַמטע, אַנדערע צעהנדליגער טויזנטער אין גרויס-
אינדוסטריע-אַרבייטער און ווידער אַנדערע צעהנד-
ליגער טויזנטער אין פויערעס, מעגען אפילו די
דעזידירענדיגע פאַקטאָרען עס וועלען טון, וועלען
זיי עס אויך נישט אַזוי גיך אַדורכפיהרען.

אָבער ווען ס'וואָלט געווען דער דאָזיגער גוי-
סער ווילען און ער וואָלט זיך אויסגעדרייט אפילו
אין שוואַכע מעשים, וואָלט ער זיכער געדינט פאַר
אַ טרייסט און בערווייגונג פאַר טויזנטער געפאַר-
כענע געמיטער. נאָר אַט דעם ווילען פיהלט מען
נישט.

דאָס נאכט-לעבען אין ניו-יאָרק. אַנעגלישער זשורנאַליסט דערציילט, ווי מ'לעבט ביינאכט אין דער גרעסטער שטאָט פון דער וועלט

פון איצט — שרייבט גרעהעם אין זיין בוך —
האָט איך קיינמאל נישט געווען קיין נעגער-פּאַלי-
טיסטען, אָבער אַקסאַמל און מיין נייגיריקייט בע-
פרידיגט געוואָרען, אויך האָב געווען אַ שוואַרצען פאַ-
ליזיסם, וועלכער איז זעהר נאָוהידיג און וועלכסט
בעוואוסט געפאַהרען אין אַ נייעם עלעגאַנטען אוי-
טאָמאָביל, און ווי נאָר ער איז אַרויס פון אוי-
טאָמאָביל איז ער אַרומגערינגעלט געוואָרען דורך
אַ נאָנצער מחנה זשורנאַליסטען. פון דעם אינספּעק-
טאָר האָב איך זיך דערוואוסט, אַז אין ניו-יאָרקער
פאָליציי זינען אַרומ 60 גענערס און, אַז זיי ווענען
אָנגעשטעלט דורכצופיהרען פאָליציי-אַרבייטען אין
דעם קוואַרטאַל, וואו די גענערס וואוינען, אין האַר-
לעם. אַנדערשטוואו, וואו ווייטע וואוינען, האָט מען
קיין צוטריי נישט צו נעגער-פּאַליזיסטען.

דער מחבר האָט געשאַנען גרויס אויספערק-
זאמקייט דעם איטאַליענישען קוואַרטאַל, און לויט
זיין מיינונג, קאָן מען יערען אָנזעהן דאָ האָבען פיל
מער אַיבערלעבענישען און סענסאַציעס, אידער
אין די נאכט-לאַקאַלען. די טעמפּעראַמענטפולע איר
טאַליענער פערשאַפֿען דער פאָליציי זעהר פיל אַר-
בייט. אָבער דערפאַר, בעט אַ רעליגיעזער חנא אין
דעם איטאַליענישען קוואַרטאַל ווערען די איינוואוי-
נער פרום, פונקט ווי די מלאכים, דורך דער נאָנצער
נאכט ברענגען און אַלע פּענסטער ליכט און די
לייט זענען מיט גרויס פּונוה מחפּלל פאַר דער היי-
ליגער מאַראַנע. מסתמא בעסטען ווי איהר, וי זאָל
זיי ביישטעהן, בעט וויערע מלחמות מיט דער פאַר-
ליצט.

אין איינעם אַ טאָג, האָט גרעהעם פיינעוואוינט
אַ מערקווירדיגע פראָצעסי: איבערן נאָנצער קוואַר-
טאַל האָט מען געטראָגען די סטאַטוע פון דער
מאַראַנע, וועלכע איז געווען פון אויבען ביי אַראָפּ
געשאַנגען מיט ראלאַר-שיינען. נאָך דער סטאַטוע
איז גאַנגענאָנגען אַ צעהנטווייגער-קעפּיגע מחנה מענ-
שען און ווי האָבען מיט גרויס החלכות געמאַכט
אין געווענען — אַזוי ווי נאָכ'ן עגל הוהב אין
מדרב, די ראלאַרס זענען געווען אויסקויר-נעלד
פאַר די זינער, וואָס די גלייבדיגע זענען בענאָנגען.
פון דעם איטאַליענישען קוואַרטאַל דורך דער
„באַסטערס“ דערגרייכט מען דעם שטאָט-צייטונג
דער מיטט-טאָג פון געהיימטשפּולע פערברעכענס, ווען
די ניו-יאָרקער זשורנאַליסטען ווערען איבערדרייט
די רייעות פון דער פאָליציי, געהן זיי געוועהנליך
אַרויס אויף „לאַנד“ און דעם בענישען קוואַרטאַל
און נאָך דעם, ווי זיי פערברענגען אַרומטאָל
עטליכע ישה ביינאכט, פעהלען שוין מעהר נישט
קיין סענסאַציעס.

די קרומואניגע וון פון דעם מורח זענען גע-
פיהרליכע חברה-לייט, דאַרטען קומט זעהר אַפּט
פאַר, אַז עמיץ, וואָס גיט אַרין און אַ דאַרטען
אויסשולדיגען קאַפּע, און בעשטעלען זיך אַ גלאַז טיי,
(ווייטער זעה 7טע זייט)

דער לאַנגרענער זשורנאַליסט סטיווען גרעהעם
האָט איצט פערעפּענטליכט אַ בוך אונטערן נאָמען:
„ניו-יאָרקער נעכט“, אין וועלכע ער גיט אַ לעבער
דינע שילדערונג פון דעם נאכט-לעבען אין דער
גרעסטער שטאָט פון דער וועלט. פאַר די אויגען
פון דעם לעזער ציהט זיך פערבאָ אַ קאַליידיאָסאָפּ
פון די אינטערעסאַנטע און פערשידענפאַרביגסטע
כאַמעינט-אויפנאָמען.

גרעהעם האָט זיך געוואנדערט פערנומען מיט
שטודירען דאָס לעבען פון די נאכט-לאַקאַלען, ער
פיהרט אונז דורך דורך די צעהנדליגע רייטשע,
איטאַליענישע און רוסישע פאַרען, דורך טייערע און
פיליגע, עלעגאַנטע, פשוטע, אַנשטענדיגע און מושי-
גענע נאכט-לאַקאַלען, ווי אויך דורך אַזעלכע, וואָס
האָבען אַ זעהר שלעכטען שם. ער פיהרט אונז אַרין,
למשל אין דעם קלוב פון די „יסטולנים“, וועלכער
שטעלט פאַר בייט זיך אַ ראַמאַנטיש-אינסעפּוועטע
נאכט-קלוב, אַהר, די וועגן פון וועלכע עס זענען
אויסגעמאַהלט פערשרענגע סענעס און סימבאָלען
פון דעם פיראטע-לעבען פון 18טען יאָהרהונדערט;
געהיימטשפּולע לאַנדקאַרטעס פון אַנטרוואָכערס,
פאַגעס מיט שאַרבענס און אַנדערע עטפולעמעס
די פיראטען. די קעלנערס און די מאַווער זענען
אַנגעטאָן אין קאַסטימען פון יס-טולנים, פון צייט
צו צייט דערשטאַנט זיך דער קלאַנג פון אַ שפּיס-
לאַק, רעמאַלס ווערט פאַרגעשטעלט אַ סענע, ווי
מען נעמט אַן געפאַנגענשאַפֿט אַ האַנדעלס-שיף. די
לויט שניידען דורך הייזערונג קאַמאַנדיגענשרייען,
עס טראָגט זיך אַ טיטעל און אַ רעש, און אויף אַזאָ
אופן ווכט מען פון דאָסניי אויפצופרישען די געווען
פון די ניו-יאָרקער הונדערט-פראָצענטע אַמערי-
קאַנער, וועלכע זענען אָפּגעשטעמפּט געוואָרען אין
מישן פון טאַג אין דער אומרהויער יאָגר נאָכ'ן דאָ-
לאַר.

ווי גרעהעם רעזעהלט, ווערט מען אין אַלע
נאכט-לאַקאַלען מיט פערפלייט פון שפּירטוס,
שנאַפּען און ליקערן זענען פערהאַן אין די פער-
שונעסטע סאַרטען, היימישע און אימפּאָרטירטע פון
אַיראָפּאַ אָבער די בעסטע זענען די אייראָפּע-
אישע שנאַפּען, און אַ מאָרגע זאָל דער אַמעריקאַ-
נער, וועלכער קומט געוועהנליך פון אויבען אַראָפּ
אויף אַלץ, וואָס איז אייראָפּעאיש, האָט אַנערקענט
די גוטע איכות פון דעם אייראָפּעאישען שפּירטוס
און דאָס איז די איינציגע אייראָפּעאישע סחורה,
פון וועלכער מען האָלט זעהר שטאַרק אין אַמעריקאַ.
אין איינעם אַנאַהענג — דערצעהלט דער מחבר
— איז ער איינגעלאָרען געווען ביי אַנאַלטרענק-
שער „פערער“ פאַמיליע צום טיי אַויפֿן טיש זענען
געשטאַנען צעהנדליגער קאַרטען פון גאַסאָל אָבער
קיין טיי האָט פֿען אין די אויגען נישט אָנגעהויען,
דער פאַלעפּאָס האָט פערזיכערט דעם נאכט, אַז
אין ניו-יאָרק קאָן מען בעקומען די בעסטע קאַניי-
קען און ליקערען, ביי אונז אין דער אַלטער וועלט
הערס מען זעהר היינט זענען אַלקאָהאָל, הייל האָט

די היינטיגע וועלט האָט זיי געבראַכט ענטוי-
שונג, ווילען זיי די וועלט פערבעסערען.
זיי טראַכטען עס אפשר נישט, זיי האַלטען
זיך פאַר אידעאליסטען, וואָס ווכען נאָר די טובה
פונם כלל. אין דער אמת'ן אָבער איז עס בלויז
דער וואָ-באַנג שפיל, די לעצטע קאַרט פונם ענ-
טוישען און פער'מאָשטען.

אמת, אין אַלע מינים פערברעכענס, אין די
קרימינעלע, ווי אין די מאַראַלישע, זאָגט מען, אַז
שולדיג זענען נישט אַזוי די פערברעכענס גופא,
ווי די געזעלשאַפֿט, וואָס ברענגט דערצו, און דאָס
האַלט פונדעסטוועגען נישט אַפּ די יוסטיץ, צו דער-
פילען איהר חוב פון גערעכטיגקייט.

דאָ אָבער בעווייזט די אומנאָרמאַלע פראָ-
צענט-פערזעלעטעניש צווישען די קריסטליכע און
יודישע פער'מאָשט'ע צו בולס, אַז די פאליטיק האָט
נישט געשפילט די לעצטע ראליע אויף דער אויס-
פילונג פון זייער כאַראַקטער. די געזעלשאַפֿט קען
דעריבער דאָ נישט זאָגען „יריני לאַ שטכוי“.

דאָס קול פון דעם ברידערשען גלויבט שרייט
צו אַלע בירגער פון דער פוילישער רעפּובליק, אַז
מאָל אַנהויבען היילען די כאַראַנישע וואונד פון
אומגלייכקייט און רעכטלאזיגקייט.

פ. ק.

י' יוני
זון-אויפגאנג 3.24
זון-אונטערגאנג 7.49

ליקווידירט דעם סכסוך אין דער טעקסטיל-אינדוסטריע. די ארבייטער זענען איינגעגאנגען אויף 6 פראצענט הוספה.

אויך אין פערזאן, פראצעס, איז פארגעקומען
א דעלעגאטען-פערזאנלעכע, די מיינונגען האבען
זיך פערטילט און די פערזאנלעכע האבען נישט
געקענט קומען צו קיין איינשטימונג. צום סוף
איז די פערזאנלעכע איבערגעריסען געווארען און
קיין בעשלוס איז נישט אנגענומען.
צוליב דעם בעשלוס פון דער דעלעגאטען-
פערזאנלעכע אין די קלאסען-פערזאנלעכע איז שוין
זוכער, אז די אקציע אין דער טעקסטיל-אינדוסטריע
איז שוין ליקווידירט און אין די נאָנעססטע טעג
וועט אונטערגעשריבען ווערען דער נייער אָפּמאַך
צווישען די טעקסטיל-אינדוסטריעלער און די
ארבייטער.

אקציע איבערצופיהרען יודישע האנד-וועבער אויף קראפט וועט ווערען אונטערשטיצט דורכ'ן טעקסטיל-מייסטער-פערזאנלעכע.

און פרי דאס אויסצומירען איז געווען געווארען
די קאנפערענץ.
די אָנזעצונגען מיטער האבען זיך שטארק
טעראניסירט מיט דעם סאָפּן ווי אזוי די האַנד-
וועבער לערנט זיך אויס די קראפט-ארבייט און
צום סוף געגעבען די הסכמה אונטערשטיצען די
וויכטיגע אקציע פון איבערפיהרען יודישע האַנד-
וועבער און מעכאנישע פאבריקען.
דער טעקסטיל-מייסטער-פערזאנלעכע וועט דורך א
ספעציעלע בעקאנטשאַפּונג מיטלען וועט מיטגלידער
ווערען דער נאָנעססטע אונטערגעשריבען די
פריש אויסגעלערנטע האַנד-וועבער, זעלכע קומען
וועבער אין מעכאנישע פאבריקען.

נעכטיגער בעזיר פון מלוכה-פרעזידענט אין די דערפער פון דער לאָדזער וואָגוואוהוטווע.

קבלת-פני סהאָט דער מלוכה-פרעזידענט מיט זיין
סוויטע בעזירט די פּויליש-פּערזאנלעכע אין מילעאָ.
אויף די גרענעץ פון לאָדזער קרוין האָבען
דעם מלוכה-פרעזידענט אָפּגעוואָרען און בעגרייט
דער לאָדזער סטאָטאָסע ה' וואָלעס און אַניווע.
נאָכאַנאָך
נאָכמיטאָג איז און סענאטאָריאָס פאָרגעקער
מען אַ פּייערליכער פאַנקעס. היינט פאַהרעט דער
הויכשטער גאַס אָפּ קיין לויזשע.

קאָנפערענץ וועגן דער לאַנד-אויסטימערונג אין פּוילען.

אין קאָנפערענץ-וואָל פון דער וואָגוואוהוטווע
סוועט איז געקומען פאָרגעקומען אַ קאָנפערענץ פון
די היינע ווירטשאַפּטליכע פערזאנלעכע וועגען
אַנטוואָרטענע אין דער לאַנד-אויסטימערונג, וועל-
כע דאָר פאָרקומען די פּוילען אין יאָהר 1929.
די קאָנפערענץ האָט געעפּענט דער וואָגוואוהוטווע
יאָשטשאַל מיט אַ רעדע וועגען דער פּעריסאָנע
פון דער אויסטימערונג פאַר די ווירטשאַפּטליכע פער-
זאנלעכע אין לאַנד, נאָכדעם האָט וואָגוואוהוטווע
יאָשטשאַל איבערגעגעבן דעם ספּאָרזש פון דער
קאָנפערענץ דעם שטעף פון דער אינדוסטריעלער-
טילונג ביי סאָוועט-וואָרעם דעם אינזשניער

שכרות, בירעם, וועט, גנבה און האַמיסאָריאָט.

אויבערגעשלאָפּען זיך אַ פאַר שעה, איז דער
קאַפּ געוואָרען אַפּיסעל רהווער, און אָנגעהויבען
זוכרין פּוילאָפּיש: איינעמליך, די וועט, וואָס
הענט דאָ, אויפ'ן בירעם, איז דאָך שוין אויסגער-
טרוקענט, ס'זי וואָס דאָרף זי ווייטער צו הענגען?
ס'וואָלט באַמח געווען אַנעוואָל, האָט ווירציקי צו
וואָסגענומען דאָס ביסעל וועט און געוואָלט אַ-
הייבנען מיט רעוועלענע וועט וואָס ער איז גער-
קומען, איז די לייטער אָבער שוין נישט געווען און
לאַנג וואָס צו טראַכטען איז אויך קיין עס נישט
געווען, וויל אירער וואָס, ווען וואָלט עס זיך פון די
אינזשניער-געקענט אָנקומען, האָט זיך ווירציקי
גאר מיט געווען און געגעבען אַ שפּונג אַראָפּ
פון בירעם, גאר דאָ איז עפּיס געשעהן: צוליב
דעם, וואָס די פּיס וועגן נאָך געווען אַפּיסעל שפּונג-
לעך, צו דערפאַר, וואָס די פּיס האָבען נישט גע-
האַלטען פון דער פּוילאָפּישער טעאָריע - גענוג
איז, אז זי האָבען זיך אויסגענומען, אויסגעלענקט
און נישט געלאָסן ווירציקי אויפהייבען דעם קאַפּ,
אויף לאַנג און אַזוי פּרייט, ביז די שטוב'ס האָבען
זיך אָנגעהויבען קאָפּען צו ספּעקעלע וועט שוין
אין ווירציקי און וואָס האָבען זיך אָנגעהויבען שוין
טען קלעפּ און שטיינער, קוים וואָס אַ פּאָליצאָנט
האָט איהם אָפּגעראַסעוועט און איהם געגעבען אַ
פּיל בעקעמער האַסעל, ווי עס איז אַ בירעם -
אין קאָמיסאָריאָט.

פאָבאָר פון יאהרגאנג 1907.

(מ) מאָרגען, דעם 8. יוני קומט פאַר אין לאָדז
דער פאָבאָר פון די יונגעלייט, וועלכע זענען
געבירען אין יאָהר 1907 און די יאהרגענג 1883 ביז
1904, וועלכע זענען נאָך ביז איצט נישט געשטאָנען
פאַר קיין פאָבאָר-קאָמיטע; די מיט, אָדראַטשעניעס
פון 1905 און 1906, ווי אויך די פּרייוויליגע פון
די יאהרגענג 1908, 1909 און 1910.
ס'דאַרפֿען זיך פאַר דער קאָמיטע נומער 1 (פּאַמאַר-
סקא 18) שטעלען די יונגעלייט פון 1907, וועלכע
וואוינען אין 5-טען קאָמיסאָריאָט און וועמענס פאַ-
מיליע-נעמען ס'הייבן זיך אָן מיט די אותיות
M, L, L.
אין דער פאָבאָר-קאָמיטע נומער 2, (אָגראַוואָ
34) דאַרף זיך מאָרגען שטעלען די געבוירענע אין
1907, וועלכע וואוינען אין 14-טען קאָמיסאָריאָט
אויף די אותיות: T, S, R, T. אין
צו דער פאָבאָר-קאָמיטע נומער 3 (וואָקאָנטאָ
82) דאַרפֿען זיך מאָרגען שטעלען אלע געבוירענע
אין 1906 און 1906 וואָס האָבען „אָדראַטשעניעס“,
וועלכע וואוינען אין 2, 3, 5, 8, און 9. פּאָליצאָ-
קאָמיסאָריאָטען.

פערד-האַנטראַלעס.

מאָרגען, דעם 8-טען יוני 8 און ווייגער
אינדערפריה אויפ'ן פּלאַץ רוג נאָרטוואַרט און
טראַוואַיאָוואָגאָס דאַרפֿען ברענגען צו פיהרען די
פערד, די פערד-בעזירער, וועלכע וואוינען אין
14-טען פּאָליצאָ-קאָמיסאָריאָט און מיט די פאַ-
מיליע-נעמען אויף די בוכשטאָבען: M, L, L, Z, Z, W, U, T, S, R, P, O, N.

ווייטערדיגע סכנה פון א טראַמוואַ-שטרייק.

(ב) צום אַרבייטס-אינספּעקטאָר וואָסקעוויטש
האָט זיך געקומען געמאָלדען אַ דעלעגאַציע פון
פּערזאנלעכע פון אָנגעשטעלטע אין עפענטליכע אינסטי-
טוציעס אין די פערזאנלעכע פון די ה"ה: וואָדאָן
אין מאַרזיניאָק.
די דעלעגאַציע האָט פאַרגעשטעלט דעם אינ-
ספּעקטאָר די לאַגע ביי די טראַמוואַ-אָנגעשטעלטע
און די געשאַפּענע לאַגע בעת דעם איצטיגען סכסוך
און געבעטען, אז בעפאַר די טראַמוואַ-אַרבייטער
כאַפּען זיך צו דעם שאַרפטען מיטעל - צו אַ שטרייק.
זאָל דער אינספּעקטאָר אונטערגעהען אַנאָמיס-
גרייכע אינטערוויען צווישען די בירגער.

האַלט ריין די לעבענס-מיטעל- פּראָדוקטען!

(מ) פאַר אַנטי-סאָניטאַרען - צושטאַנד פון די
פּערסען ווי עס ליגען עסענוואָרג - זענען אין חורש
מאָ בעשטראַפּט געוואָרען אַ רייה געוועלכער-
בבזיערעס.

קראַנקען-האַסע שיצט קראַנקע קינדער פון אנשטעקונג.

(ב) אויף דער נעכטיגער פערזאנלעכע-וועג
ס'דער קראַנקען-קאָסע איז אַרומגעריסען געוואָרען
די פראַגע ווי אזוי צו אַוואָלירען די קינדער, וועל-
כע געפֿינען זיך אין שטייגער סאַנאַטאָריעס, אז
זי זאָלען זיך נישט אָנשטעקען פון די עלטערן
און קרובים, וועלכע קומען ווי בעזוכער און עס
איז בעשלאָסען געוואָרען שטארק צו בעגרעניצען
דאָס בעזוכען די קינדער און נישט לאָזען אין
שטייגער וואָלד שפּאַצירען פֿערמער מענשען.

אין אַפּטייקען. היינטיגע נאָכט-דיזשורען.

(ב) מ. ליפּיץ (פּיעטראָווער 193); צ. מ.
דער (פּיעטראָווער 46); ה. גראַשקאָווסקי (קאָ-
סאָניטער 15); ק. פּערעלמאַן (זענעלניאָגא 64);
ה. ניעוויאַרוואָסקי (אלעקסאַנדראָווסקי 37); און
פ. יאַנקעלעוויטש (פּאָלעסער-מאַרק 9).

„אָררט“ זאכאָניא 43.

אַרטיטישער רעווי און קאָמער-טעאָטער
אונטער דער לייטונג מ. בראַדערמאַן

היינט, דאָנערשטאָג - 1 פאַרשטעלונג:
אָנהויב 9.45 אָו. סוף 11.50 אָוועד
ווידערהאַלונג פון 7. פראַנראָם א.ג.

יודישע טעכטערלעך

1. פּראָלעך	6. קאָסאַריג
2. יודישע	7. מאַלאַדיצא
3. שטערלעך	8. אָקראָ פון ראָדיאָ
4. שטערלעך	9. טראַ-טראַ-לא-לא-טראַ
5. שטערלעך	10. אַ פּרייליכע
	11. דו שוויש-דו שוויש

פּרייטאָג, ד. 8-טען - 1 פאַרשטעלונג:
אָנהויב 10 אָוועד.

שבת, ד. 9-טען - 2 פאַרשטעלונג:
4 נאָכמיטאָג (פון 7.50 ביז 2.50)
און 10 אָוועד.

די קאָסע איז אָפּען טעגליך פון 7 אָו.
שבת-פון 1.30 ביז 5 און פון 7 אָו.

לוייה פון יצחק גוטערמאַן ז"ל.

(א) נעכטען 3 און ווייגער נאָכמיטאָג איז פאַר-
געקומען די לוייה פון דעם אָנגעזעהענעם ציוניס-
טישער עסקן און מיטגליד פון ווע-עירונג, יצחק
גוטערמאַן. צי דער לוייה זענען געקומען דעלע-
גאַציעס פון אלע לאָדזער ציוניסטישע אינסטיטו-
ציעס און אַ גרויסער עולם פּרייט און פּערזענלעך
פון פּערשטאָרבענעס. די לוייה איז געגאַנגען דורך
גיגלע-גאַס פערביי דעם ציוניסטישען קאָמיטעס,
וואו די עגלה האָט זיך אָפּגעשטעלט. אויפ'ן בית-
עולם זענען געמאַכט געוואָרען עטליכע הספּידים.

פערזענלעכע דעם קינא-שטייער

(מ) אונטער'ן פאָרויך פון ה' אַנדושעוויטש
איז עהרענעכטען פאָרגעקומען אַ ויצונג פון דער
פּינאַנץ און בודזשעט-קאָמיטע ביים שטאַט-ראַט.
עס איז בעשלאָסען געוואָרען אַרומצוטרייען אויפ'ן
פּלענעס פון שטאַט-ראַט מיט אַ פאַרשלאָג צו פער-
לענען אויף די וועג-חדשים דעם אָפּצאהל פון
די קינאָסטאָגאָפּען. די שטייערן און אַ סוף פון
אויסלענדער פראָדוקציע וועט אויסמאַכען 25
פראָצענט און פון היינער פראָדוקציע 10 פראָצענט.
די אינהאַבער פון די קינאָס זאָלען אויך פערקלע-
נערען די פּרייווען פון די בילעטען אויף דער
וועג-צייט.

דער תרבות-מיטינג אין פּילהאַרמאָניע.

(א) נעכטען איז אין פּילהאַרמאָניע-זאָל פאַר-
געקומען אַ גרויסער מיטינג פון „תרבות“. מיט
רעדעס זענען אַרומגעטריבען דעם גרינבוים „ד"ר
קלומעל, ג. פּינקלשטיין, אדוואָ. לעווינאָו, ד"ר
טאַטשאַקאווער און מ. לימאַן.
נאָכ'ן מיטינג זענען די געסט אין בעגלייטונג
פון לאָדזער פּלע-טוער אַוועק אין רעסטאָראַן „צענט-
ראַל“, וואו די אַרקעסטער האָט די געסט בענע-
געט מיט התקוה. דער אָנוועזענדער עולם האָט
דעם גרינבוים געמאַכט אַוואָציעס.

פאַרפאלען.

(2) ופּערוואַנדעט ביי דער אַרבייט. נעכטען
איז אויף ייִדישע 30 אַראָפּגעפאלען פון דער „רוש-
טאַוואָניע“ דער מויערער וואָלדיסלאָו וואוּשניאָק
און זיך צעבראַכען דעם לינקען אָרעם. אָפּגעשטאָרעט
האָט איהם אין אַ שווערען-צושטאַנד. אָפּגעפיהרט
אַהיים.

(א) וואָס-אַרגיטס. נעכטען האָט אַנאָמיס
אויף צענעלניאָגא איבערגעפאָהרען דעם 5-ע-הערי-
גען ישראָל וואָלדי פון צענעלניאָגא 11. דאָס קינד
איז אין אַ שווערען-צושטאַנד איבערגעפיהרט גע-
וואָרען אין קינדער-שפיטאַל אָנגעמאַריאָ. דעם
שאַפּער איז נישט געלונגען צו פּערהאַלטען.

אפילו דער בעל-הבית זאל זיין ווי עקאנאמיש

פונדעסטוועגן וועט ער זיך דערפרייען, ווען די פרוי וועט דערלעגנען צום מיט
גוטע קינדען אדער נעמענען סאָרט. נאָכמעהר וועט ער זיין צופרידען,
ווען די פרוי וועט איהם אויסזאָגען דעם סוף, אז זי האָט געפאָקען אויף
ד"ר עטקער'ס פראשען צום באַקען "BACKIN".
לויט עטקער'ס אויסגעפראגטע פארארשיפטען.
דאָס גייט ביכער F אויסגאבע מיט קאלירטע איילוסטראציעס-ענט-
האַלט אַ גרויסע צאָהל גוטע אַנזיכטונגען, צום באַקען.

Dr. A. Oetker, Oliwa.

לאַדז וועט די 6 מיליאָן דאָלאַר = בעקומען נייער עטאפּ אין די אונטערהאַנדלונגען וועגען דער הלואה.

וואָרשאַ, 6 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָ-
רעספאָנדענט). דאָס אמעריקאַנישע קאָנגרעס, וועלכע האָט געגעבען
העלואה לאַדז אין אויפער-שטעט, האָט ערקלערט, אז זי ערשט וועלען
ארויסגעלעזען ווערען אויפ'ן מאַרק די אַפליגאציעס פון דער
אויפערשטעטער העלואה. אין ערשט דע-
מאָלט ווען זי וועט זיין אינגאנצען פערקויפט, וועט
ארויסגעלעזען ווערען די לאַדזער העלואה. דאָס קען
געשעהן ערשט אין הערבסט.
דער לאַדזער פרעזידענט וועט ערשט צוקי האָט
אויפערשטעטער איין הערבסט.

אשילערין וויל נישט געהן אין שולע, סמ'ט זי זיך.

— אַ פּסוק מיט אַ שטעקען, אַזוי ווי דער רין אין.
אז קילע מלכה איז אַזעלכע צייט אַהימגעקומען
פון דעפּטאָק און טאַטע-מאָמע האָט אַנגעהויבן
מאַכען אַ חקירה-דורשיק:
— הא, וואו איז דאָס די פאַניענקע געווען אין
כוש פון צוויי וואָכען?
האָט קילע מלכה זיך בעליריגט און געענט-
פערט:
— איז דער טאַטע וויל, זאָל ער געהן אין
שולע, איך — נישט און איז אַרויסגעגאַנגען, צו
געפאָקט די סיר און... אויסגעטרונקען אַ פלעשעלע
עסנדיגעסענץ, פאַנגעקומען האָט איהר אין אַ האַפּ-
גונגלעכען צושטאַנד אַפּעפּהערט אין שפּיטאַל.

קונסט-מאלער ת. קאהאַנע (אייגענע קאריקאַטור)

שטערט יעצט אים אין דער שטאדט-
שער קונסט-גאלעריע.

פּוילישער גענעראַל-קאָנסול אין ירושלים ביים קעניג פייזול.

ירושלים, (י"ט א.). דער פּוילישער גענע-
ראַל-קאָנסול ה' טייטס זיכעוועסקי האָט פערבראָכט
אַ געוויסע צייט אין באַגראַד און איז אויסגענומען
געוואָרען אויף אַ לענגערער אויפגינג דורכ'ן קע-
ניג פייזול.

די וואהל-מיסברויכען אין דער אַדמיניסטראַציע-קאמיטע.

וואָרשאַ, 6 (טעלעפאָניש). דער מאַרשאַל
דאָשינסקי האָט היינט אַפּגעהאַלטען אַ בערעטונג
מיט דעם פּאָליטישער פּאַרטיי-אַדמיניסטראַציע-
קאָמיטע און איהם אי-פּערקאָאָס געמאַכט, אז
ביים בעסטראַכטען דעם ערשטן פון מיסברויכען בעת
די וואהלען זאָל מען זעהן נישט איינצורייסען
מיט דער דער רעפּרעזענטאַט.

טעלעגראַמען.

אַנייע באַהן-ליניע אין א"י

לויט איניציאַטיוו פון אַראַבער.

ירושלים, (י.ט.א.). ווי די היגע אַראַבישע
פרעסע טיילט מיט, איז דער בעקאנטער פיהרער
פון די אַראַבישע נאַציאָנאַליסטען עמיר ליטפאלאה
צוגעטרעטען צו שאַפּען אַנאַקציען-געזעלשאַפּט,
פּדי צו בויען אַ נייע באַהן-ליניע צווישען עפּו,
וואָס ליגט אין צפון-זייט פון חיפה'ער ים-איינגאָס
און דעם גרויסען סירישען פאָרט ביירות.
עמיר ליטפאלאה האָט אויך ברענגט צו שאַפּען
אַ נעץ פון קרעדיט-בענק אין ארץ-ישראל, און
סירישן, וואָס וועלען אונטערשטיצען דעם אַראַבי-
שען אינסערגע-העגנ-גייסט.

ראַמנער שוּחט פּעראַורטיילט פאַר אַרגאַניזירען אַ געהיימען חדר.

מאָסקווע, (י.ט.א.). דער ראַמנער שוּחט
משה גור-אַריה איז פער'משט געוואָרען צו 5
חדשים צוואַנגס-אַרבייט דערפאַר, וואָס ער האָט
אַרגאַניזירט און אָנגעפיהרט מיט אַ געהיימען חדר
אין ראַמנער בית-המדרש. דער שמש פון בית-
המדרש, גאַרני, אַנ'עלטרער יוד איז אויך פער-
משט געוואָרען מיט דער זעלבער שטראַף, אָבער
צוליב זיין עלטער איז די שטראַף-אַהיב געגעבען
געוואָרען בתנאים.

דער פראַצעס געגען גור-אַריה און גאַרני איז
פאַרגעקומען אין ראַמנער יודישען געריכט און האָט
צוגעצויגען אַ גרויסען עולם פּעראַינטערעסירטע
יידען. גור-אַריה, יונגערמאַן, 33 יאָהר אַלט, האָט
ג'עטענה'ט, אז ער זעהט נישט קיין פערברעכען
אין לערנען מיט יודישע קינדער גמרא, דאָ זעלבס
האָט אויך גע'טענה'ט דער אַלטער-שמש.

דעמאָנסטראַציעס אין א"י געגען אַרויסשיקען פאַפּאליטישע אַרעסטירטע.

ירושלים, 6 (י.ט.א.). טעלעגראַפיש) אין
ירושלים, תל-אביב און חיפה זענען פאַרגעקומען
גרויסע דעמאָנסטראַציעס געגען דעם אַרויסשיקען
פאַליטישע אַרעסטירטע פון ארץ-ישראל. עס איז
געקומען צו צוזאַמענשטויסען מיט פּאָליציי, און
פיל דעמאָנסטראַנטען זענען אַרעסטירט געוואָרען.

וואלארייזט א היפאטעק-סומע אויף 100 פראצענט.

כארהטעריסטישער פראצעס אין אפלאציע-געריכט.

(—) נעכטען האָט דאָס וואַרשאַווער אַפּעלאַציע-
געריכט בעסטראַכט אַ וועגער כאַראַקטעריסטישען פראַ-
צעס: אַ געוויסע פרוי אַלשער האָט פערקויפט איהר
היין אין לאַדז פאַר 44 טויזענד רובל אַ געוויסער
פרוי בערגמאַן. פרוי אַלשער האָט בעקומען 9000
און 35 טויזענד רובל איז געבליבען אַ הויב אויף
דער היפאטעק.
די פרוי בערגמאַן האָט דאָס זעלבע הויב פער-
קויפט דעם פאַרפאָלק ליבערמאַן צוזאַמען מיט
דעם היפאטעק-הויב. די אַלשער האָט דעריבער
איינגעקלאָגט ליבערמאַן, פאַדערנדיג פון איהם
די 35 טויזענד רובל וואַלארייזט אין 100 פראַ-
צענט.
אין לאַדזער קרייז-געריכט האָט די פרוי אַל-
שער דעם פראַצעס געוואונען. דאָס געריכט האָט
צוגע'משט, אז פאַר די 35 טויזענד רובלען מוז
ליבערמאַן בעזאָהלען איבער 109 טויזענד זלאָטיס.
דאָס געריכט איז אַרויסגעגאַנגען פון דער הנחה,
אז די היפאטעק-בעזיצער זענען בעת דער מלחמה
אינגאנצען פאַראַרימט געוואָרען. נעכטען איז דער
לאַדזער פראַצעס פאַרגעקומען אין וואַרשאַווער
אַפּעלאַציע-געריכט, וועלכעס האָט בעסטעטיגט
דעם איינזייטל פון לאַדזער קרייז-געריכט.

דער סענסאציאנעלער פראצעס וועגען די פערטווענדונגען אין אדרעסע-בירא.

פערטען און נרי פערטווענדער בעקענען זיך מיט זי
מאָטעריאַלען.
נאָך אַ צווייטער פּויע שטעלט דער ריכטער
קאָלאָוסקי די עקספּערטען די פראַגען, וועלכע
עס האָט פאַרמולירט דאָס געריכט, עס שטעלען
אויך פראַגען די עקספּערטען דער פראַקטאָר וואָ-
בינסקי און די פערטווענדער לערערמאַן שטערלינג
און מאָנטליאָק. די עקספּערטען פערטווענדער זיך די
קענען געבען ענטפערס אויף די פראַגען.
די עקספּערטען זאָגען צו ביז 8 אַ זינגער אין
פראַגען.
דאָס געריכט פערענט ראָן ווען די עקספּערטען
זאָגען צו ענטפערען אויף די פראַגען.
היינט נאָכמיטאָג וועט פאַרקומען די פאַרשטע-
לונג פונעם פראַצעס און אין די אַזעלכע-שעה'ן זאָל
שוין אַרויסגעטראָגען ווערען דער פּסק-דיין.

לוי-פאדערונגען ביי יודישע וועבער

פערענדיגט דער שטרייך ביי וויגאַניע-
וועבער.
נעכטען איז פערענדיגט געוואָרען דער 4-וואָ-
בינער שטרייך ביי די וויגאַניע וועבער. די אַרביי-
טער האָבען געוואונען 25 פראַצענט.
די אַרויסגעשטעלטע פאַדערונג איז געווען
אויף 40 פראַצע, נאָר אַזוי ווי דער לוי-וועבער-
פערטיקן בושענשינער 7 איז איינגעגאַנגען אויף 25
פראַצע. זענען דעריבער די אַרבייטער אויך געווען
געצוואונגען איינצוגעהן אויף די בעדינגונגען.
שטרייך אין שפּילדעם פאַבריק.
אין דער טיכער-פאַבריק פון שפּילדעס האָט
אויסגעבראָכען אַ שטרייך, צוליב די שלעכטע מאַ-

דער קאנצערט פון סינאגאגאַלער מוזיק אין פילחארמאניע.

דער קאנצערט פון סינאגאגאַלער מוזיק, וואָס
דער "הומיר" האָט איינגעאָרדענט דעם פּערגאַנ-
גענעם מיטוואָך אין "פילחארמאניע" מיט דער בע-
שילינג פון אייגענעם כאָר אונטער דער לייטונג
פון דיר. י. פייוויש'ס און מיט'ן אַנטיל פון דעם
אָבער-קאָנסטאַר פון דער טאָמאַצקער סינאגאגאַ משה
קסעוויצקי — איז אַראָפּ מיט אַ גרויסען ערפאָלג
און האָט צוגעצויגען אַ ריזיגען עולם.
דער "הומיר" כאָר, וועלכער האָט מיט פיל
פערשטענדליכע געפיהל און האַרמאָניע אויסגע-
פיהרט זעלענעם "הלליה" (באַריטאָן-סאָפּאָ ו. לע-
וויטין), בירנבאָימ'ס "במה מדליקין" (סענאַר-סאָפּאָ
י. קאַרן), לעוואַנדאָווסקי'ס "לדוד מזמור", זי-
בערצ'ס "הבדלה" א. א. האָט אונז ווידער אַ מאָל
איבערצייגט, אז דער "הומיר" כאָר שטעהט נישט
אויף איין אָרט, ער האָלט זיך אין איין ענטוויק-
לען, און אז היינט-צו-טאָג קאָן ער פעררעכענט
ווערען צו דעם בעסטען יודישען געזאַנג-פערזאָן
אין פּוילען.

פערזענליכעס.

(ב) היינט איז אַרויסגעפאָהרען אויף אַ חודש-
ליכען אַרלויב דער סטאַטאַסט פון לאַדזער קרייז
ה' אַלעקסע וועוואַסקי, זיין אָרט פערטרעט צייט-
ווייליג ד"ר באַנאַש.
אויטאָ-אַרגיעס.
(—) נעכטען האָט אויף השענקעוויש פאָרן
פאַרק אַנאָמיטאָ איבערגעפאָהרען רע סוירישען
קונסט-מאַהלער חיים האַנפּט און איהם שטאַרק
צוקלאָפּט די לינקע האַנל, פאַנגעקומען האָט איהם
ערטיילט הילף.

צווישן א לאדזער בחור און א לעמבערגער מיידעל

מען וועט איהם נישט געבען דעם נר, וועט ער מיט דעם מירעל נישט חתונה האבען. דערווייל איז פערלאפען אין חורש נאכץ אנדערען און דאס יוגע מירעל האט בקרוב געזאגט ווערען א פויגער. איינמאל איז צווישן דער פלח'ס עלטערן און דעם חתן אויסגעפראכען א סכסוך, בעזע וועל- כען מען האט דעם יוגענמאן אפגעגאסען מיט סטריכל און איהם שווער פעהאנגערט, הייל ער האט ערקלערט, אז נישט קוקענדיג ערווייז, וואס זיין פלח ווערט באלד א מוטער, וועט ער פונדעסט זענען מיט איהר נישט חתונה האבען.

אינערליכע קראנקהייטען. ספעציעל פאר לונגען-און הארץ-קראנקהייטען, בעשטראהלונגען. און קינסטליכע צערגוין. נעמט אן אין דער לעטסטנע ווערושער 17 טון 6-7. אין דערהיים טון 3-5 נאכמיטאג.

הפעילות נמצאת תחת חסותו של משרד החינוך.
מנהל המועצה, בעזרתו נעשה קורס-סטודנטים.
החברים שיש להם 2-4 שנים, מנהלים את הקורס.
בין ה-5-8 אין סטודנטים חרדיים.

אין דער דאזיגער אפטיילונג גיט די רע-
דאקציע פון „ניצחם סאָלקסמלאַס“
אונזערעם אויף יידישע פראַגען, וואָס ווע-
רען צוגעשיקט שרייטליך פון אונזערע לעזער.

2-5 7521

7522 בן שמואל

לויט'ן ארטיקל 471 פון האנדעלס קאדעקס
זאלען אין בילאנס אויסגעזעכענט און אָפּ-
שאַצט ווערען אלע בעזעצונגען און אויבזעצונ-
גען ווערען די קאפיטאל און פאסינעס חובות, די
העכנסט און שאַדענס, ס'זאלען איך אָנגעגעבען
ווערען אלע אויסגאבען.

7523. א קליינהענדלער אויף דעמאָנאָרדס מאַרק.
אָנעקסמיסע קאָן מען בעקומען פאַר נישט
וועלען אין גאַנצען צאָהלען קיין דירה-געלד.
לייגט אָבער דער לאַקאָטאָר יאָ פאַר דירה-
געלד, מעג אפילו זיין קלייט דער אויסמעסטונג
נישט ווי דער הויזווייט פאָדערט, נאָר ווי דער
לאַקאָטאָר פערשטייט, קאָן מען שוין אויף איהם
פשוט אומן קיין עקסמיסע נישט בעקומען.
אין ערגסטען פאל בעשטימט דאָס געריכט
אויסן פאַרשלאָג פֿון לאַקאָטאָר אַ קרעצע צייט,
אין משך פון וועלכער ער איז זיך מתחייב צו
געבן צאָהלען די דיפערענץ.

געוויס זענען די דערמאנטע פלדים גילטיג
באָר אַזוי לאַנג פֿל זמן דאָס גרונט דיר-הגעלט איז
נישט אַפֿיזיעל פֿעסטגעשטעלט געוואָרן.

7524. ש. שטעכער און אנדערע.
מיר האָבען שוין נישט איינמאל ערקלערט,
אויף דער דעצייע בון דער פּאַבאַר-קאָמיסיע
וועגן פּעהיגקייט אדער נישט פּעהיגקייט צום מי

ליסער-דנאט פון א פאבראריז איז נישט פער-
האן קיין אפצולאזען.
7525. א לעזער פון פושעיאד.
נישט ריכטיג איז אז ארבעטסלאזע זענען בע-
פרייט פון דער פליכט צו צעהלען דירה געלט.
דאס גרופעס זאגט נאר, אז די ארבעטסלאזע
זענען שטעלען ציבעשטעטיקונגען פון מליכהשען
אריינסטערמאלונגס אכט זענען וייער אריינס-
אויגיקייט בעקומען א כאראטאריז און א מער-
מין ביי 1 יאהר אבער נישט גענוג צעהלען, נאר
גענוג דער עקסמייע.

7526 ש. ב. ט.
7527 J 48
7528 א. דעזער פון זענדזשער גאס.
וועגן דער אמנעסטיע און איהר קאמפעיטענד
קאנען מיר דערוויל איך נאך גארנישט ענטפערן.

7529. א פאָדעמביצער.
דער אומשטאנד, וואָס איהר ווערט אַרױסגע-
וואָפֿען צום פּראָצעס אַלס צוואַנציגטער אייך בעל-
נישט אַרױסצוטרעטן - גלייכצײטיג אין זעלבן
פּראָצעס אַלס געליטענער דורכ'ן בענגענעם
פּערברעכען מיט אַ ציוויל-תבועה.

7530. סאפיר.
7531. פ. א-ן.
7532. א לעזער פון וואָלפֿאַרסקע.
7533. ג. ראָטבערג.

Dr med. ST. HEINRICH
WIŚNIOWA GÓRA
 WILLA KACZOROWSKIEGO
 ספעציאליסט פאר קינדער און אינערע
 קראנקהייטען.

Dr. med. URYSON
ספּעציאַל-אַרצט
פאַר איננערליכע קראַנקייטן
קאַנסטאַנטיןער 20, טעל. 85-35
נעמט אָן פֿון 3-5 נאַכמיטאָג. 188

Dr. Z. Rakowski
 מרצה: ד"ר ז'אקוב ראקובסקי, מנהל: ד"ר ז'אקוב ראקובסקי
 קאנסולטאנט: 9 טעלעפאן 27-81
 ארעסטאנט: 12-2 און 5-7 ימים אחר
 און לעמבערג, ווערענער 17 און 10-11 און 2-3

(א) איסשטעלונג אין לאַנדאָן, וועלכע צייגט ווי אַזוי מענשען וועלען וואוינען אין דעם יאהר 2000).

סיון וויליאם צוקערמאן.

עלקסטרנישע איינקאסעטעס און וואסער-דיסטיליר-
 זינג פאשינגע וועט מען, דאס זיך, אין דער צוקונפט
 זיך זיך ווארענע דאָפּטע מעהר אַ מאַסיטעס איינפירן
 אַ קעכען אפּשר וועט מען גאָר אינגאנצען נישט
 דארפֿען קאכען אין צו הונדערט יאָהר אַרום, זייל
 דאָס עסען יעט נעמט צוגעפאַרטיגט ווערען, יעד
 דענאָמאל אין זיכער אַז זיך אין דער צוקונפט
 וועט זיין דאָס עלקסטרע צימער אין וואו און לאנג
 וועט דאָס קיין בעל-הבית'ס נישט דארפֿען פער-
 בלייבען.
 ערשטזינער קליין האָבען מיר אויך געפונען
 דאָס שלאָג-צימער פון דער צוקונפטיגער וואו. מיר
 האָבען זיך אויסגעזאָלט צו זיין גאָר נישט קיין
 צימערע, נאר פשוטע שטאָלע אלמערלאך אין וועלכע
 עס שטעהט אַ בעס. יעצט האָלט מען אין אַלע
 שלאָף צימערעל דערשטיקט געוואָרען. אין אַ הונד-
 דערט יאָהר אָבער וועט די לופט נישט אָפהענגיג
 זיין ופון דע ברום פון צימער, איבער יעדער בעס
 וועט הענגען אַ מאַשין, וועלכע וועט אַריינפאָמפֿען
 די בעסטע פערנ-לופט, אָדער יס-לופט אין יעדער
 מענטש וועט דארפֿען און וועלען אויסער דעם וועט איבער
 יעדער בעס הענגען אַ ווענ-דלאָמפֿ און יעדער מענטש
 וועט קענען נעהמען אַ וואָוואַנט פאַר'ן שלאָף. די
 קיטלעך און מאַטראַץ וועלען זיין אָנגעפאָסט מיט
 לופט און צודעקען וועט מען זיך מיט עלעקטרי-
 שער קאלדערעס. קיין פּענסטער וועט מען אין
 צוקונפטיגען שלאָג-צימער נישט דארפֿען עפענען
 זיין איך האָב שוין ערקלערט פריהער.

לופס, די וואָסטרואַהעל, די עלעקטרישע מעלעך פאָנען און מעלעוויזעס, די ראַדאָס און קינאָס די אויטאָמאָטישע צייטונגען און די פערבינדונג מיט דער גאנצער וועלט — די גאנצע קאָמפּליצירטע מאַכונגאַציעס פון צוקונפטיגע חזיונעפנים זיך איי קאָרדיראַר פאלר פנים אַריינקומען אין חזיו. דאָ שטעהט אַ מין טעלעפאָן־ענטראַלע מיט צעהרן ליגער קעפּלעך און ווייזערס און יעדעס קנעך פּעל ברענגט אַ בעזונדער וואונדער. דאָס חזיו פון דער צוקונפסט, אזוי ווי דאָס גאַנצע לעבען פון דער צוקונפסט וועט אין גאַנצע זיך אַפּ־הענגט פון די ראַדאָע מאשינען, פון די עלעקטרישע קעפּלעך, ווייזערס און ווייגערס. די מענשליכע וואוינונג פון אַ הונדערט יאָהר אַרום וועט זיך ריכטן אזוי מעכאַניזירט ווי עס זענען יעצט אונזערע פאַרקלעך. די מאַשין וועט פערנעהמען און בעהערשן אונזער גאנץ לעבען — דאָס איז גענוען דער אלגעמיינער איינדרוק, וועלכע איך האָב אַד־וויסענטראַגען פון מין, וואָנערפאַרער ריזע איז חזיו פון דער צוקונפסט.

ג. ווי געפּעלט דיר עפּעס די צוקונפטיגע וועלט? — האָב מיך געפרעגט אַ פריינד מייער, וועלכער האָט מיט מיר צוזאַמען אויסגעפאַרשט די וואָנערפאַרער אויסשטעלונג. — וואָס וואָסס עפּעס צו דעם לעבען אין אַ 100 יאָהר אַרום? — אסור אויב איך האָלט וועלען לעבען אין יענער צייט, פריינד מייער! — האָט ער מיר געדענטפערט, — שוין בעסער וואוינען אין אונזערע יעצטיגע קאַלעס, פינסטערע, נישט וויסענשאַפֿט־ליכע הייזער, איידער אין די וואונדערליכע פּאַלאַצען פון מאַשינאַזע וואָרשין און בערג־לופס און קפיצה הררד. שוין בעסער אַפּיסעל ווייניגער קאַס פאַרט, נאָר אַפּיסעל מעהר פרויהייט און ווייניגער אַפּהענגיקייט פון עלעקטרישע קעפּלעך און זיך גערס און מאַשינען. אויב דאָס לעבען אין הונדערט יאָהר אַרום וועט זיך ווי די „נביאים“ וואָגען פאַר־אויס, דאָן פון איך נאָר נישט מקנאָ די מענשען פון דער צוקונפסט.

די פּעריאָד פון צוקונפטיגע חזיו וועט איך קומען פון עלעקטריציטעט, נאָר פון איינעם אַדער ראַדאָ־אַסטרעם וועט מען נישט וויסען. די היץ און וואַרעמקייט וועט קומען פון די זונד און פון סופּים. זי וועט דערום זיין גלייך אין אַלע טיילען פון חזיו און וועט זיך וועהר עהנליך צו דער נאָר טייליכער היץ פון דער זון.

די אַלע מאַשינע צו רעגולירען די וואַרעם־רייז. די ליכט, די פּרשע בערג־לופס און יס־

